

www.jollibread.com

© 2018, Josep Lluís Roig Sala

© D'aquesta edició:

2019, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Edicions Voramar, S. A.

València, 44. 46210 Picanya (València)

Telèfon: 96 159 43 90

ISBN: 978-84-16666-09-6

Depòsit legal: M-3474-2019

Printed in Spain - Imprés a Espanya

Primera edició: abril de 2019

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Rosa Marín, Julia Ortega

i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser feta amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions que estableix la llei. Contacteu amb CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

MITGES VERITATS

JOSEP
LLUÍS
ROIG

jollibre

Tinc quinze anys i pensava que ho tenia tot controlat. Però ja no. No us explicaré què és una crisi econòmica, però sí que té uns efectes secundaris que a mi em van afectar fins a girar-me de dins a fora. Però no avancem coses i anem al començament de la culpa de tot. Ma mare era advocada abans de la crisi. I, millor o pitjor, l'empresa per a la qual treballava va sobreviure a l'esclat de la bombolla immobiliària per ofegar-se a la voreta.

Ja sé que he començat amb massa parauletes però és fàcil d'entendre: tothom es dedicava a comprar cases no per a viure-hi, sinó per a tornar a vendre-les més cares. Mentre hi ha diners per a gastar, les cases puguen de preu i ta mare no para de redactar contractes per a l'empresa immobiliària per a la qual treballa i tots guanyen diners, excepte els que s'han de comprar una casa per a viure-hi. Però aquest no era el meu problema. Fins que ho va ser perquè, quan ja les notícies explicaven que eixíem de la crisi, l'empresa va tancar.

Doncs que es busque una altra feina, vaig dir jo. Però es veu que si has complit cinquanta anys, ets advocada

i tens alguna titulació d'idiomes i alguna coseta extra, només pots optar a netejar escales o poca cosa més. I tot això què té a veure amb mi, direu, amb tota la raó. I podria ser de moltes maneres: podria haver-se deprimit, tancat a casa, fins i tot suïcidat. Però no. Podria haver-se resignat, posar-se a netejar escales o apartaments, dur-ho amb alegria o fer-se agra de caràcter, separar-se de mon pare, tenir baralles diàries amb mi, etcètera. Però no.

6 Ella va decidir posar-se a estudiar oposicions, perquè deia que allí, com a mínim, no la discriminarien per sexe ni per edat. Sempre que hi haguera més de tres o quatre places, que aquestes sempre es descomptaven per a possibles «amistats».

Llavors jo tenia dotze anys i l'únic canvi en la meua vida va consistir que sempre que tornava de classe, de passejar o d'on fora, me la trobava que estudiava al menjador. Ella, al menjador, i mon pare, a l'estudi de tota la vida. Mon pare és traductor i, quan cal, corrector de textos. Es queixa, però no em sembla un mal ofici.

Total, que estaven el dos tancats a casa tot el dia però en habitacions separades per no destorbar-se. Com a mínim això és el que m'explicaven.

El cas és que van aplegar les oposicions i les va aprovar. Perfecte, deveu pensar, com ho vaig pensar jo. La veritat és que un poc orgullosa de ma mare sí que n'estava. Pensava que li donarien una feina, canviaria els horaris i tot això, però que la meua vida, bàsicament, seguiria igual. Però ni se m'havia ocorregut preguntar per a treballar de què, es preparava. Jo què sabia. Assessora. Pro-

fessora. Recaptadora d'impostos. Però no. Em cague en la... No. Secretària d'ambaixada, havia de ser.

Secretària? Vaig preguntar jo. Per a això podies haver-te buscat alguna feineta pel poble. Dur la comptabilitat d'alguns comerços... Però tampoc. Es veu que secretària d'ambaixada no és recollir les telefonades i tot això, sinó que hi ha l'ambaixador, per fer bonic i els discursos —com el rei en alguns països—, i el secretari, que és el responsable de tota l'ambaixada. Un càrrec de responsabilitat, em va dir que es deia.

I encara, ja que hi era, em va dir i explicar moltes coses més però la més important de totes va ser que, dependent d'on l'enviaren, havien pensat anar-hi en família.

—I amb qui em quedaré jo? —vaig preguntar ignorant de mi.

—Tu també te'n vindràs, evidentment.

I així va ser com va canviar la meua vida, sense consultar-me res ni demanar-me permís. Una merda.

8 Trobe que el Mediterrani va pujar un pam l'endemà, quan ens vam trobar a l'institut. Perquè una cosa és compartir-ho per Insta o WhatsApp o qualsevol altra plataforma i una altra de ben diferent posar-nos a plorar totes juntes. Quina catarsi [**catarsi** del gr. *kátharsis* 'purificació'] *f.* **1.** Purificació de les emocions de l'espectador produïda per l'obra d'art. **2. PSIC.:** Exteriorització i expressió verbal de continguts mentals vinculats a situacions traumàtiques, els quals han estat allunyats de la consciència mitjançant el mecanisme de la repressió.], va comentar el profe de Llengua, quan va aconseguir entendre, si fa no fa, què ens passava.

Ho vaig buscar després, quan ja m'havia deshidratat de tanta llàgrima, en l'aplicació. Supose que es referia al punt dos. Però en el meu cas no es tractava de repressió sinó que, des de la nit anterior fins al matí, ja havia recarregat el depòsit buit de llàgrimes. Potser havia d'haver emprat catarsi col·lectiva. Segurament. Segur.

Crec que explique tot això perquè en els diccionaris no caben els sentiments, com en les xarxes socials. No t'afecten igual, trobe. A veure, que si tu lliges que a no

sé qui li ha passat no sé què, doncs això, que et sap greu però no fas pujar la mar un pam, gota a gota salada. Així és que sí, les llàgrimes que ploràvem les meues amigues i jo eren tan reals com la realitat. I, encara que, evidentment, totes vam pujar fotos de la plorera, aquesta va ser tan real com la mar, que ja és molt dir.

- 10 No explicaré ara com van ser els estira i arronsa a casa. Tot preventivament. Perquè ja em van explicar que encara passarien alguns mesos entre aprovar i que li donaren plaça. Mentrestant, vaig aconseguir que em concediren que acabaria el curs abans d'anar-me'n. Que mon pare es quedaria amb mi i així ma mare tindria temps per a buscar-me un institut, buscar una casa adequada i tota la resta, perquè ella no volia fer-nos pagar la novatada. Més valia això que una patada en mal lloc [**patada** *f.* Moviment i cop de peu; el soroll que fa un cop de peu; la senya que produeix; cast. *patada*. *La muller... va sentir ruïdo per la casa y patades fortes dins del cuarto*, Martínez Folkl. I, 45. *Ya estava ell pegant pataes á la porta*, Guinot Capolls 89. No pegar patada bona: no encertarne ni una, no fer res bé (val.). FON.: patáđa (Tortosa); patá (val.)].

(Aquesta no ix en l'aplicació, però el profe em va assegurar que, si figurava en aquesta pàgina, podia escriure-la, de manera que li donen pel sac a l'autocorrector del Word, pu... progama de tractador de textos).

Encara que he d'acceptar que, a banda de les ploreres, també fantasiejava una miqueta, però una miqueta no més, amb els llocs on m'obligarien a anar: Nova York —o Washington, tant se val—, París, Londres, fins i tot Pequín o Buenos Aires... M'entrava un pessigolleig de pensar-hi...

Així, els dies van passar amb una certa excepcionalitat que m'obligava a gaudir de cada moment com si fora l'últim. Perquè tenia data de caducitat.

Afortunadament, havia tallat amb un xicon amb qui anava poc abans de les oposicions maternes. Un xicon que pareixia bon *tio* (d'acord, no tinc excusa per a aquesta parauleta però no en tinc cap altra que siga exactament això: un *tio*: gènere masculí, moderadament despectiva).

Això, doncs que pareixia bon *tio*, però no.

De manera que potser això facilitava un poc la meua acceptació: m'imaginava a mi mateixa mentre feia de guia de les meues amigues pels racons més secrets de París, alhora que m'allunyava de l'idiota aquell, que seria conscient que s'havia perdut el viatge de la seua vida. Als Estats Units, al Canadà. Potser a Àustria.

Encara que tot això també es va acabar quan un dia, en tornar de l'institut, em vaig trobar ma mare emocionada per la seua primera destinació: Yaoundé.

12 Ni idea d'on estava això. Ni idea. Ni remota idea. I, pitjor encara, quan em vaig posar a buscar-ho tampoc hi vaig trobar cap centre comercial. Ja sé que tot això i allò. Va, que, amb quinze anys que compliré d'ací a poc, no sé què té d'estrany que m'agrade un poc això de comprar i tot això i tot allò. Però només hi vaig trobar un supermercat turc i un de francès a tres-cents quilòmetres. L'única esperança meua és que Sant Google no fora tan controlador quan s'allunyara de la càlida cultura occidental.

Podria dir de mi mateixa que em preocupaven nimietats, ridiculeses, coses que no calen per a la vida. I seria cert, possiblement cert. Com que a quinze anys no s'està per a orgues. Ni per a musiqueta clàssica ni per a res de res que no siga sobreviure. Sobreviure als quinze anys. A les hormones. Als grans. A l'institut. A les companyes. Als companys. Professors i professores. Mares i pares. La vida. Les hormones. Les fastigoses i incontenibles hormones.

Però fi d'aquesta història prèvia. Us estalvie les llàgrimes i el curs intensiu de francès que em va tocar seguir

tot juliol i agost. Us ho estalvie tot fins a l'avió. Tres de setembre i diumenge. I una nova vida que m'esperava. I els nervis. I els plors. I tot això.

14 Aterrar de nit en una ciutat que no coneixes és bonic però aterridor. Veus els llums, com unes teranyines il·luminades o com neurones que contacten entre si. D'alguna manera, sembla que aterres dins del cervell.

Però a Yaoundé que, per cert, és la capital del Camerun: un país de la part mitjana d'Àfrica, de clima tropical, majoritàriament. Aclariment que faig perquè jo també ho vaig haver de buscar, uns quants mesos enrere, quan la notícia alegre però trista de ma mare —alegre per a ella, trista per a mi.

Ja torne, ja torne: a Yaoundé no aterres al cervell, sinó en una única i gran neurona que viu al mig de la foscor. Potser perquè està enmig de la selva enmig d'Àfrica. Però en aquell moment no me'n recordava o no ho havia escoltat o com fora...

Quan vaig baixar de l'avió, mon pare, que s'havia avançat alguns dies, m'esperava al mateix peu de l'escala. No ho sabia, però era la primera lliçó: les mateixes normes es poden llegir de moltes maneres.

Estava emocionada però encara estava més enfadada. M'havien arrancat com un queixal i ara pretenien

fer entrar el queixal, que era jo, en unes genives que no eren les meues. No havia escoltat res del que m'havien explicat o, si m'havia entrat per les orelles, ho havia deixat passar cap a la zona fosca del cervell.

De manera que tot el meu coneixement es reduïa al següent: a quina àrea del món em trobava i al fet que m'havien posat una vacuna de la febre groga. No sé quina malaltia deu ser, però era obligatòria, la vacuna. Vaig anar a València, al costat del port, a postes perquè em punxaren només perquè ma mare havia decidit reinventar-se i mon pare havia decidit seguir-la. Tres o quatre dies, que vaig tenir la punxada inflamada.

També sabia que no hi havia centres comercials. Però això ho havia buscat jo.